

Suyang bi saw smdamat alang Truku

Paah Yayung Mntudu mquri hunat ni bitaq Yayung Mglu mquri tgdaya ka mkndux bi rnaaw o kika suyang bi saw smdamat alang Truku. Dxgal nii o msyayung bgurah dara rudan, niqan knsuyang ni knbisan Truku.

Kndsan rudan Truku ga kmburah dxgal muda tmatak ni lmaung, babaw nngalan uqun do lowmun dha ka sudu ni nngalan dha sapuh dxgal. Mssriyux psngayun dha ka dxgal ni musa dmuuy kingal duri dxgal mhuma uqun, kiya o bunga, masu, pgu, basaw ni sari. Qpahun snaw ka tmatak kmbgurah dxgal, tmukuy o qpahun kuyuh kiya, qngqaya djiyun qmpah o wana bi sowki, pucing, parih ni suqu.

Truku o smtama dgiyaq mkan uqun, masu, basaw, pgu, bunga, sari ka pusu bi uqun dha, kana ana manu mneudus kska dgiyaq o kika uqan dha hiyi.

Kska gaya Truku o aji wana ssluhay meudus kska bbuyu ka tmsamat, duri kngkla steetu dgiyaq uri. Plealay o asi ta klaun bi ka dxgal gaga keedusan samat. keerui bi ka tuqir samat, klai bi saw knuwan ka mtduwa saan tmsamat, saan tmsamat ni gasil djiyun, mtduwa uqun ka hmnru o klai bi ni klai bi ka quyu niqan halus sahu. Mkla mkraaw yayung, smqit qhuni mtahu, kngkla smmalu sapah. Murug gaya tmsamt ka emptsamat Truku sbiyaw, srnabaw ni rbagan o ini tduwa saan tmsamat. yaasa srnabaw o tmwawa ni tmquli wawa kana ka samat. Rbagan o lala bi bgihur paru ni naqih ka elug, ini bi biyaw sburaw ka samat da. krpuhan ni misan o kika mtduwa saan tmsamat.duri o asi ka muda murug bi gaya ayus qrunang, nasi ini purug gaya do asi pdduuy бага. tmsamat o knkla snaw Truku, pnskraya mddayaw truku uri, mkla bi tmsamat ka seejiq o spruun bi qmita seejiq uri.

Mcinun brah na o skrigun ka krig, ngalan nuqih,duri ni knqihun maawaray, hpuyun dha qbulit maabhgay, hpuyun dha qmagas maasaas, hpuyunn dha rnabaw qhuni sraw maamqarlux, babaw na do ngalun ni snagan dha qsiya mtasaw, phdagun 2 iyax sngayan. Qngqaya cinun o ubung, qataq, kusut, sntruma, bgiya, kikut, gikus, wahug, cyadan, jisayan, surul, bgiya, gluq walu, dowsan.

Mkla tminun ka kuyuh Truku sbiyaw o kika mtduwa ptasan dqras ni musa tuxan rudan hiya, hnyigan na alang o mdka hari snaw mnangal tunux pais. saw nii kuyuh o spruun bi qmita hnyigan na mniq alang.

太魯閣族的美麗的故鄉

花蓮縣立霧溪以南、木瓜溪以北的茂密山林，這是我們太魯閣族人美麗的故鄉。

這片土地流著祖先的鮮血，隱身在山林中，有著太魯閣族人的美麗與哀愁。

早期農具僅刀、鋤頭及掘棒。其次是漁撈及狩獵。

收割小米時，要先請祭司採收一把祭祀祖靈。如此敬天做法，才能年年豐收及保佑獵人獵物大豐收。

太魯閣族傳統食物以小米、小黍、紅藜及甘藷、芋頭為主，凡山中野生動物均為肉食來源。竹筒飯、香蕉飯是最具特色的料理。。

在太魯閣的傳統習俗中，狩獵不僅要學會野外求生，登山技術更要高人一等。

太魯閣族獵人嚴守狩獵禁忌，春夏期不可以打獵，因春天是動物孕育期，而夏天颱風很多路不通，獵物也很快腐爛。需等秋冬才是獵季。還要遵守獵區劃分的規則，否則會引來武力爭奪獵區的糾紛。

傳統太魯閣族擅織的婦女才能紋面，並能在死後到達靈界。她的地位不亞於獵得敵首的英雄，這也是太魯閣婦女一生最高的榮譽。